

İ S T A N B U L

Demir ve Madeni Eşya

İşçileri Sendikası

HABER BÜLTENİ

TÜSTAV

- × İşçinin refahı, Memleketin istikbaliyle alâkadardır.
- × Sendika, İşçinin güven kaynağıdır.
- × Sendika, istihsalı artıran bir varlıktır.
- × İşe sadakat ve bağlılık Türk İşçisinin şiarıdır.

Adres :

Telefon : 27478

Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 38 - kat 2

İstanbul Demir Ve Madeni Eşya İşçileri
SEN D İ K A S I

H A B E R B Ü L T E N İ

Sahibi : İstanbul Demir Ve Madeni Eşya İşçileri Sen.
Yazı İşleri Müdürü : Kemal TÜRKLER

Yıl : I Sayı : 4 Ay : Ocak

Çıkış Tarihi : 22/Ocak/1955

Bülten ayda bir olmak üzere cumartesi günleri çıkar.
Bülten gayri siyasidir, Sendikanın yayın organıdır.
Bülten için verilen yazılar tetkikten sonra basılır,
Basılsın basılmasın iade edilmez. Kanun ve zayeye uy-
gun olmayan yazılar neşredilmez.

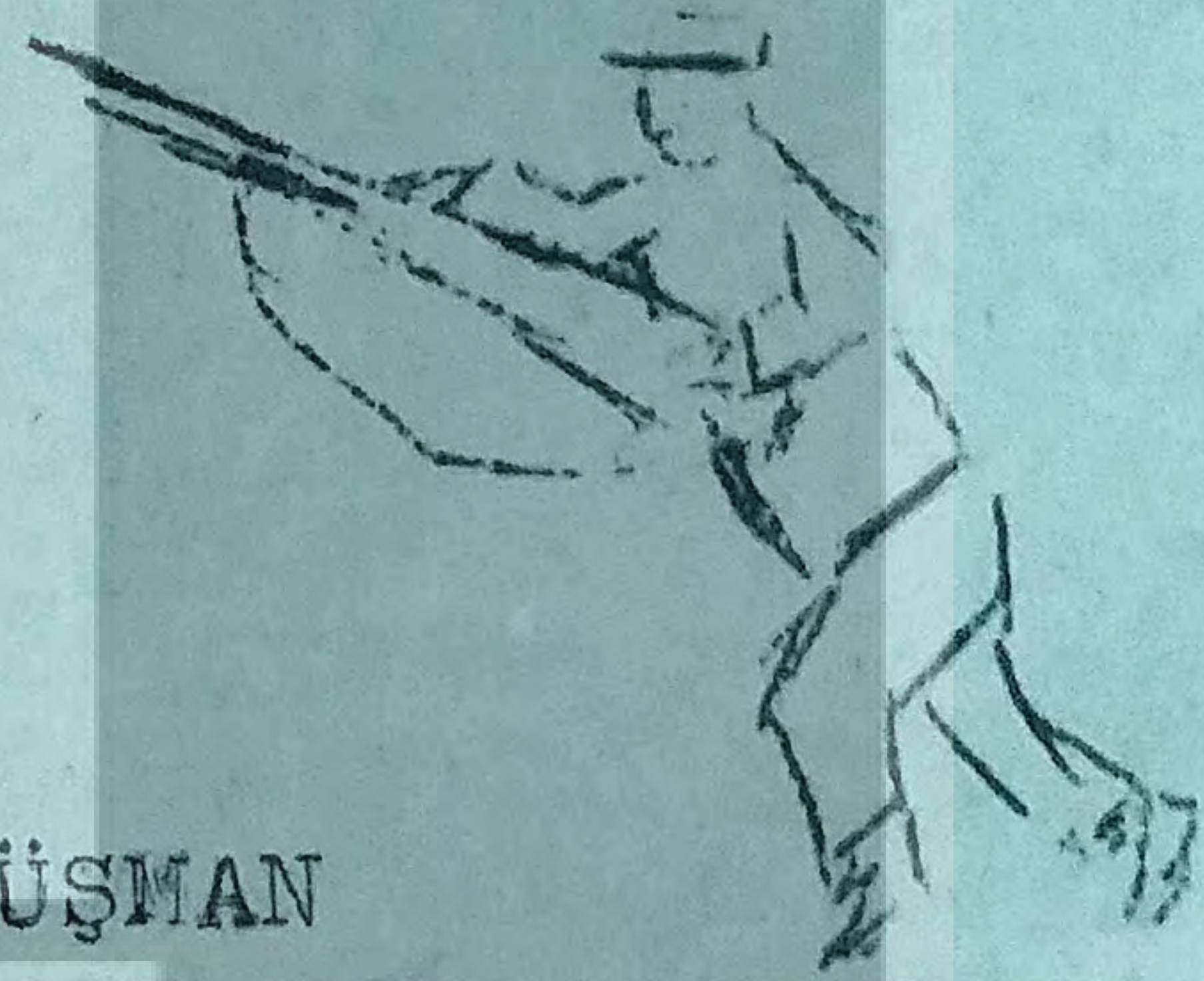
BAZILARINA GÖRE BİZDE SENDİKACILIK VEYA SENDİKACILAR:

Baş artistlere
göre:

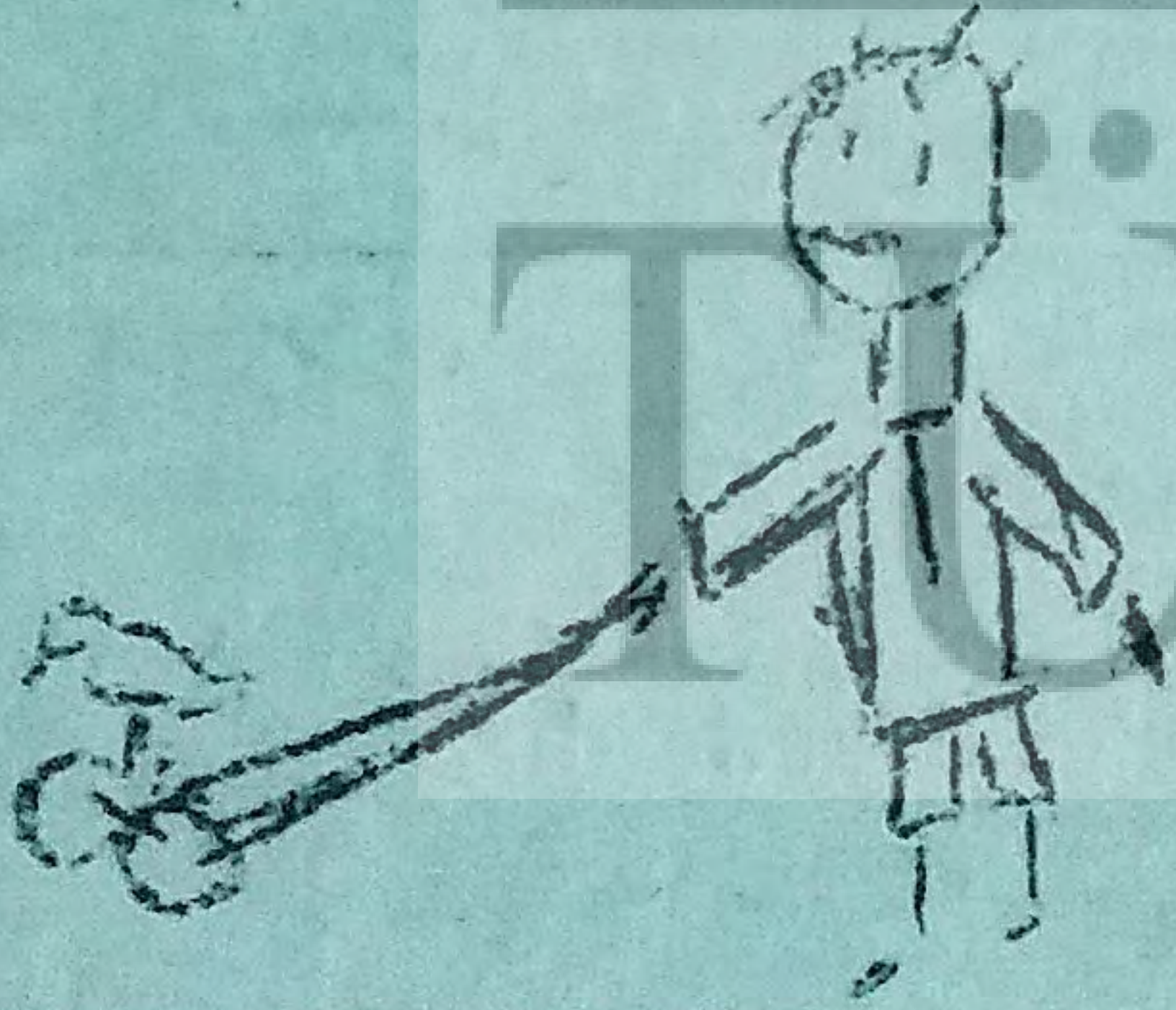
MEBÜSLUK YOLU

bazı
işverenlere göre:

DÜŞMAN

Hükümete Göre :

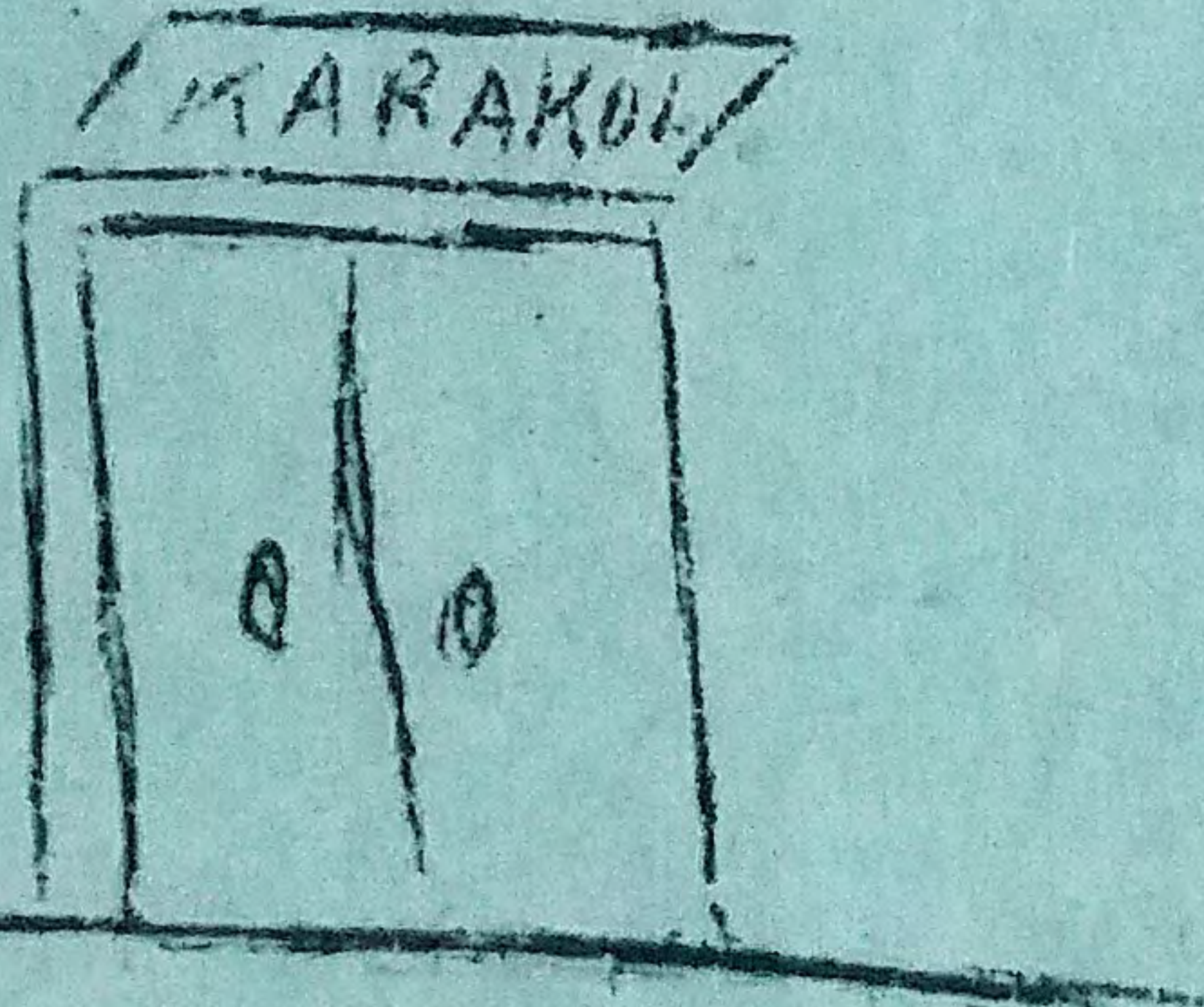
REŞİT OLMAYAN ÇOCUK

M.C.Miller'e göre:

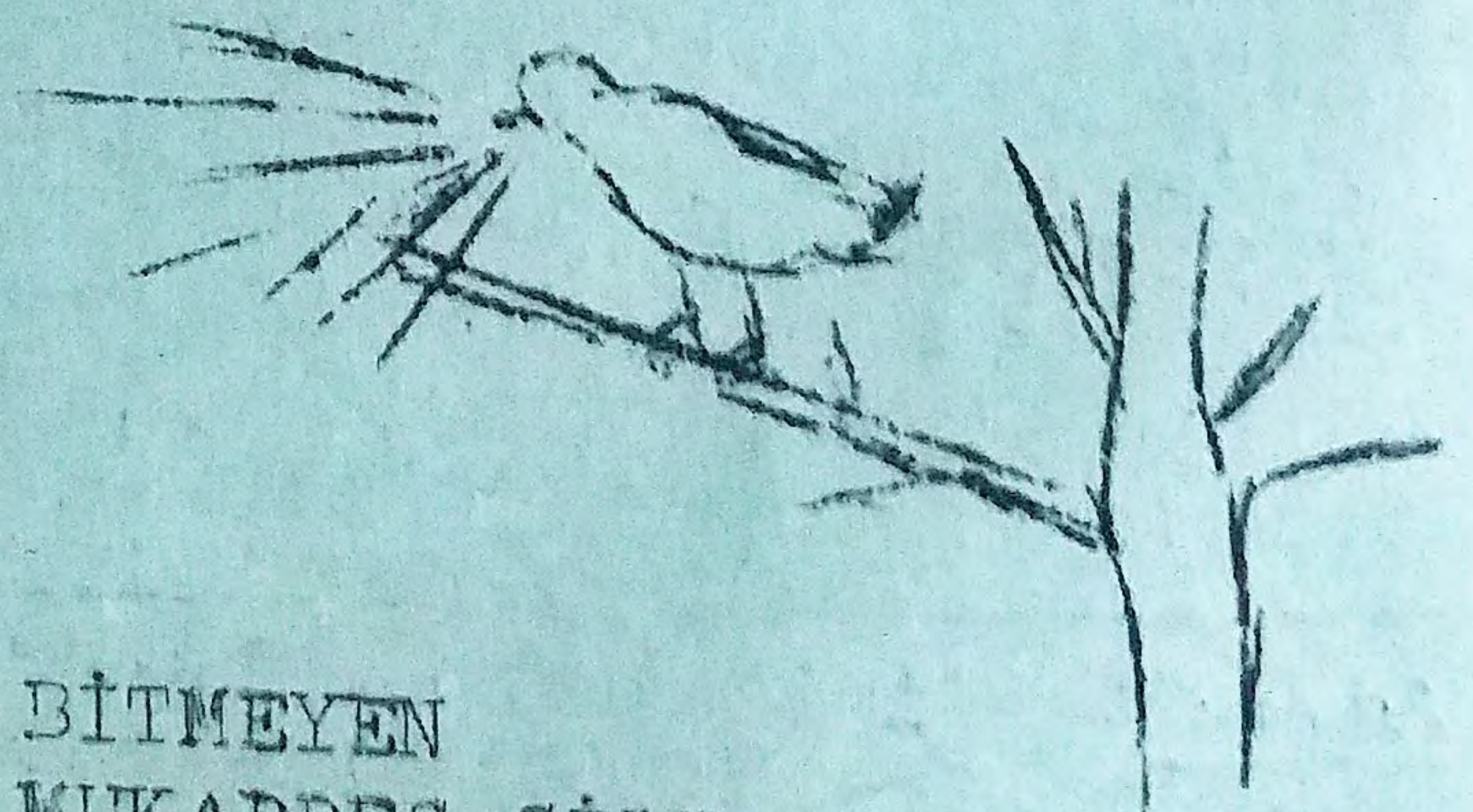
BEBEK

İşçilere göre:

JANDARNA

Sendikacılara göre:

BITMEYEN
MUKADDES ÇİLE

DEVLET SANAYİNİN HUSUSİ TEŞEBBÜS ERBABINA DEVRİ MESELESİ

Prof. Orhan TUNA

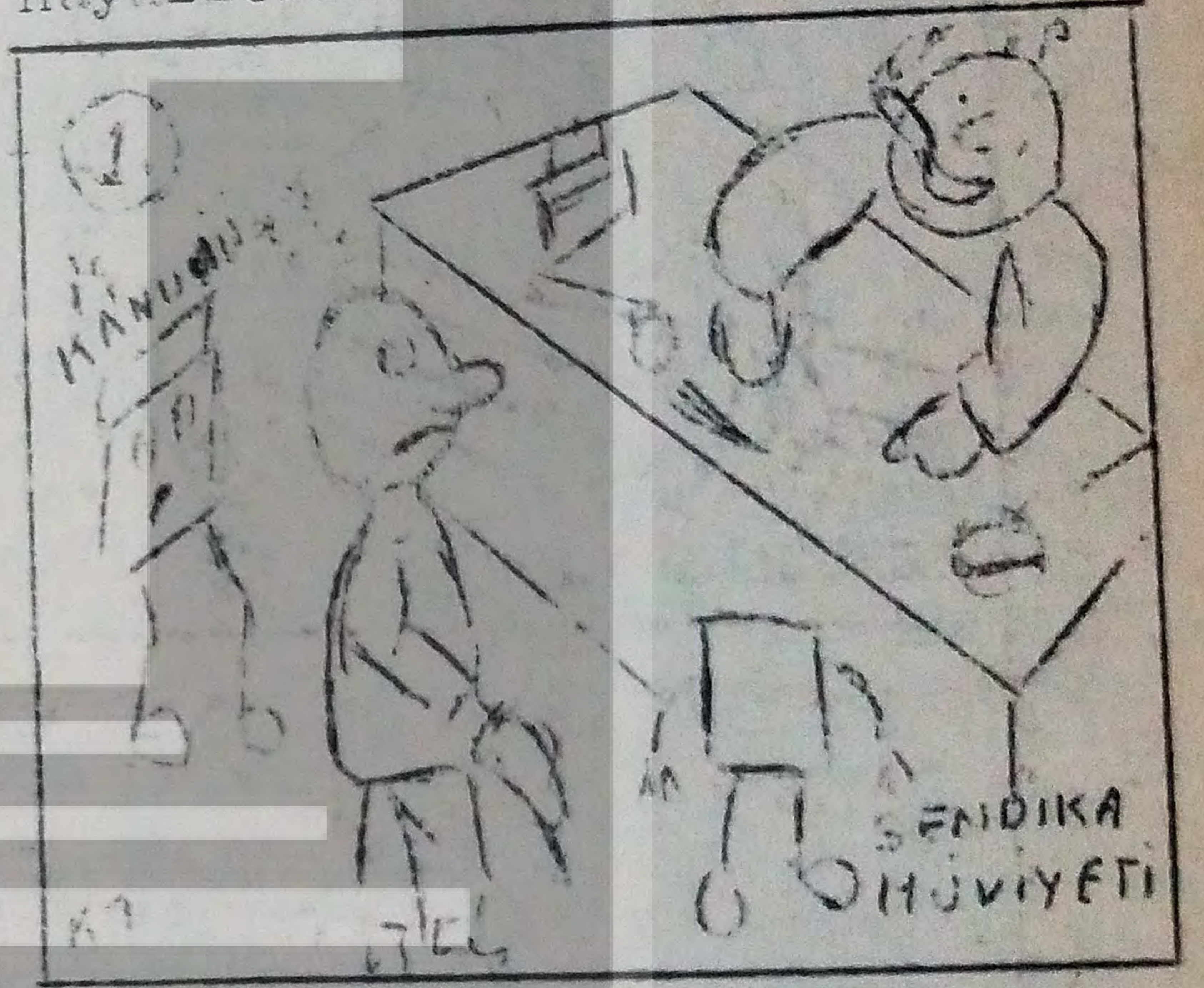
Öğrendiğimize göre devletin elinde bulunan sanayi tesislerin türlü şekiller ve şartlar altında hususi teşebbüs erbabına devri hususundaki hazırlıklara son günlerde hız verilmiştir. Bilindiği gibi mesele henüz muhalefette iken Demokrat parti tarafından benimsenmiş ve hatta fırka programına hahi geçirilmişti. 1950 yılında adı geçen parti iktidara geldiği vakit, devlet sanayinin hususi teşebbüs erbabına devir ve terkine matuf bazı hazırlıklar yapılmış, fakat bu hazırlıklardan esaslı bir netice çıkmamış, mesele o gün bu gün yüz üstü bırakılmıştı. Bu def'a, yukarıda işaret ettiğimiz gibi, iş yeniden ele alınmış ve hatta meselenin bir taraftan işletme iktisadına, diğer taraftan mali mevzuata taallük eden cephelerinin tenviri maksadile İstanbul üniversitesinin alâkali kürsülerinden mutalea sorulmuştur. Buraya kadar yapılan muamele normal ve hatta bir çok işlerimizde hakim olmayan ilmi görüşe bu meselede kıymet verilmiş bulunması taktire şayandır.

Ancak devlet sanayiini hususi teşebbüs erbabına devretmeğe hazırlanırken, meselenin sadece işletme iktisadına veya maliye ilmine taallük eden cephelerini ele alıp, diğer cephelerini ve bu arada tahsisen sosyal cephesini ihmal etmek fikrinizce kat'iyen doğru değildir. Ümit ve temenni edebilirizki, Çalışma Vekâletiniz "olup bitti" karşısında kalmaz, ne bu hazırlıklara kendi zaviyesinden geniş ölçüde iştirak eder.

Çünkü unutmamak lâzımdırki, bu memlekete "fabrika sosyal siyaseti" devlet elile ve devlet iktisadi tesisleri yoluyla girmiştir. Yine unutmamak gerekli ki, bu memlekette sanayi iş yerlerinde sosyal bakından işçi lehine ne gibi tedbirler ve tesisler varsa, hemen ekserisi de devlet işletmelerinde vücade getirilmiştir.

Memleketimizde bizzat devlet tarafından kurulup işletilen fabrikalar, sadece birer ekonomik-teknik ünite değildir. Bunlar aynı zamanda sosyal ve kültürel birer müessesedir. malesef çok geride kalmış kasabalarımızda devlet bir fabrika kurarken o kasabanın elektriğinden, spor sahasına, sinema ve tiyatrosuna kadar düşünmüştür. Bursada merinos, Gemlikte sun'i ipek, karabükte demir çelik, Malatya, Kayseri (Devanı arka sayfada)

Hayallerimiz Nelerdir ?

İşçi - Bizi işe alırmısınız?

İşveren - Yalnız seni alırım.....

İşçi - Ben arkadaşlarımdan ayrılmam.....
- ????.

ÇALIŞMAK; YAŞAMANIN İLK ŞARTIDIR....

ANKARAYA GİDEN HEYETİMİZ DÖNDÜ

Karaborsa Yapan Fabrikalar Hükümete Açıklandı

Son zamanlarda ham madde yokluğu sebebiyle madeni eşya branşında zuhur eden işsizliği nezdari itibara alan sendikamız, bu hususta hükümete

DEVLET SANAYİİ

(ilk sayfadan devam)

ve nazillide Dokuma fabrikaları hep bu neviden birer devlet işletmesidir. Hulâsa bu memleket geniş sosyal mülâhazalarla işletilen fabrika örneğini devlet elile görmüştür. Diğer taraftan devlet işletmelerinde produktivite ve rantabilite nin zayıf olduğuna dair mülâhazalar kısmen doğrudur. Fakat acaba bizde hususî teşebbüs daha mı çok rantabilite tenin etmektedir? Ve sayet ediyorsa ne pahasına etmektedir? Devlet işletmelerini daha rantabl bir hale kalbiçin mutlaka yıkmak mı lâzımdır? Hiç islâh imkânları yok mudur.

Sonra yine unutmamak icap ederki, aynı zamanda birer sosyal ve kültürel müesseseler olan devlet fabrikaları hususî teşebbüsün eline geçtiği takdirde, ilk hanlede bunlar ortadan kaldırılacaktır. Binanelayh mesele çok mühimdir. Bu mühim meselenin burada ancak bir iki noktasına temas edebildik.

Ağır fedakârlıkra mal olan bu resmi iş yerlerinin akibetleri hakkında karar alınırken, yukarıda da söylediğimiz gibi, sosyal mülâhazalara gözden uzak bulundurmamaklığımız icap eder. Aksi takdirde vebal yüklenilemeyecek kadar büyük olur. Memleketin hayati mesele ve müesseselerini fırka prensiplerine feda etmemek lâzımdır.

Prof. Orhan TUNA

KÖR SATICININ KÖR ALICISI
BULUNUR.

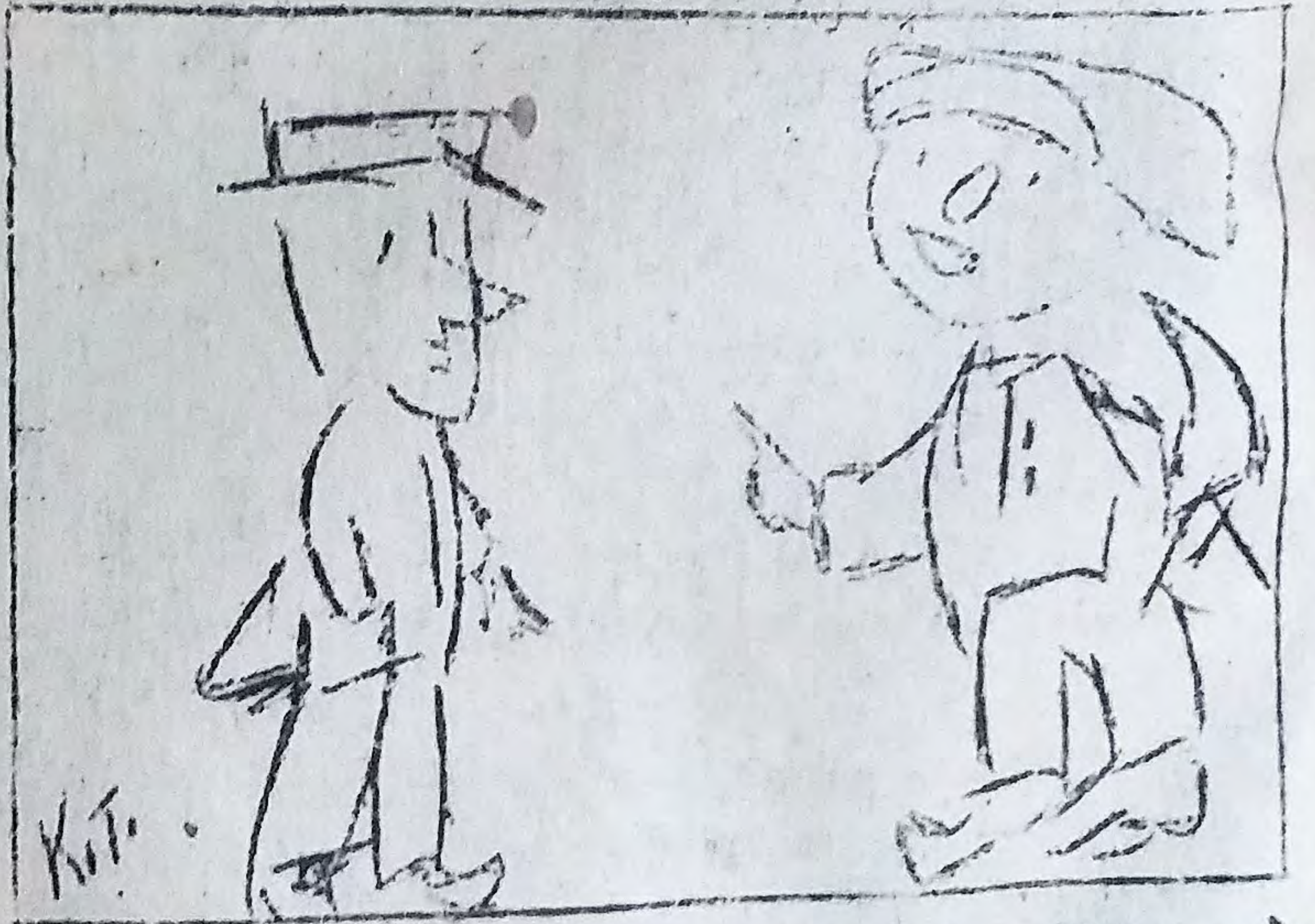
bazı hususların bildirilmesi ve gerekli müracatların yapılması için üç kişilik bir heyetin Ankaraya gönderilmesine karar vermiş ve Kemal Türkler, Cabir Metilli, Ruhi Yünlüden müteşekkil heyet, Aralık 954 ayı içerisinde Ankaraya giderek devlet ricali ile bazı temaslarda bulunmuştur.

Bu temaslar sırasında Rejisicumhurumuz Celâl Bayara ve İktisat ve Ticaret Vekili Sitki Yircalaya son zamanlarda lastik ve tekstil branşında ham madde yokluğu sebebi ile zuhur eden işsizliğin madeni eşya branşına intikal ettiği, ve bu gün Sendikamızın günde en az 15-20 işçiye iş bulmak mecburiyetinde kaldığı izah edilmiş ve bu hususta sendikaca yapılan tetkikler neticesi olarak elde edilen ham madde yokluğunun sebepleri şöyle bildirilmiştir.

Sendikaca yapılan tetkiklere göre madeni eşya branşında esas ham maddeyi teşkil eden firmaların (tel) ve çelik, normal çalıştığı taktirde sene sonuna kadar yetmesi icap etmekteydi.

Fakat firmaların kullanan çivi fabrikalarının bir kısmı ham maddeyi beton demiri olarak karaborsaya intikal ettirdiklerinden ham madde buhranı ve dolayısıyla işsizlik zuhur etmiştir.
(Devamı İkinci Say.)

Tensikat diye işten atılan işçiler ne yapıyorlar:

Biraz evvel bizim Hasan'ı gördüm, çok neşeliydi. Ağız kulaklarına varıyordu ağıta...
Haberin yok mu? Daha iyi bir iş bulmuş ta ondan...

Ne zarıptır, elimizdeki imkanların fevkinde işler yapılmaya teşebbüs ederiz. Çünkü, bu bir an için yeni düşündüğümüz şekil veya iş, akıl ve mantıkımıza uygun gelmiştir. Teferrüatını düşünmiye bile lüzum görmemişizdir. Fakat, çok zaman bu gibi hallerde teşebbüsümüz ne ticesiz kalır ve fiyasko ile biter.

Son zamanlarda Bölge Çalışma müdürlüğünün, Toplulukla iş ihtilafının Kesin Uzlaşma safhası üzerinde yeni bir prensip kararı vardır:

İş Müfettişi iş yerine ilk gidişinde, nisabi kontrol edecek, meselenin toplulukla iş ihtilafı olup olmadığını araştıracak iş yerine mümasil diğer işyerlerinin tesbitini yapacak ve önceden işyerine gönderilmiş bulunan işyerine dair malumata havi hazırlanmış gerekli evrakı müsbiteleri alacaktır. Bu birinci kesin uzlaşma oturumunun neticesinde, ikinci kesin uzlaşma günü tayin edilerek oturum tatıl edilecektir. İkinci oturuma kadar iş, aracı iş müfettişi evraklar üzerinde gerekli tetkikatını yapacak, mümasil işyerlerinden gelen listeleri inceliyecek ve tan malumata sahip olarak ikinci kesin uzlaşma oturumunda taraflara hakkaniyete uygun teklifini yapacaktır.

Mesele objektif olarak bakılacak olursa, şekil ilk anda fevkelade görülmektedir. Çünkü, böylece kesin uzlaştırma müfettişi, İl Hâkem Kurulunun üç ayda tamamladığı tetkikatı, en çok iki veya üç haftada neticelendirecek, eğer ihtilaf İl Hâkem kuruluna intikal ederse, bu sefer her türlü tetkikat tamam olmuş olduğundan, İl Hâkem kurulu kararı, kanuni müddeti olan 15 gün içerisinde çıkacaktır.

Fakat, ilk anda pek parlak gibi görülen bu hususu daha derin bir incelemeye tabi tutarsak, şu mahzurlar derhal kendisini gösterir:

Birincisi, kesin uzlaşma safhasının kanuni müddeti, yal-

nız altı gündür. İş müfettişi bu altı gün içerisinde işyerine giderek taraflara teklifini yapmak mecburiyetindedir. Diğer taraftan ne işyerinden istenilen evrakı müsbiteler, ve ne de mümasil işyerlerinden istenen listeler, kanuni bir müeyyide olmadığı için zamanında ele geçmeyecek, ve hatta işverenlerin ekberisi bunu kasden geciktirecekler, bu sebeple de ikinci kesin uzlaşma oturumuna istenilen ve tesbit edilen günde yapılamıyacaktır. İkinci kesin uzlaşma oturumu müteaddit defalar tehir edilmek mecburiyetinde kalınacağından, iş müfettişinin ve sendika temsilcilerinin işyerine boş yere gelip gitmelerinden başka bir şey yapılamıyacaktır.

Sendika ve işçi bakımından, bu işte bizlerin zararları şunlar olacaktır:

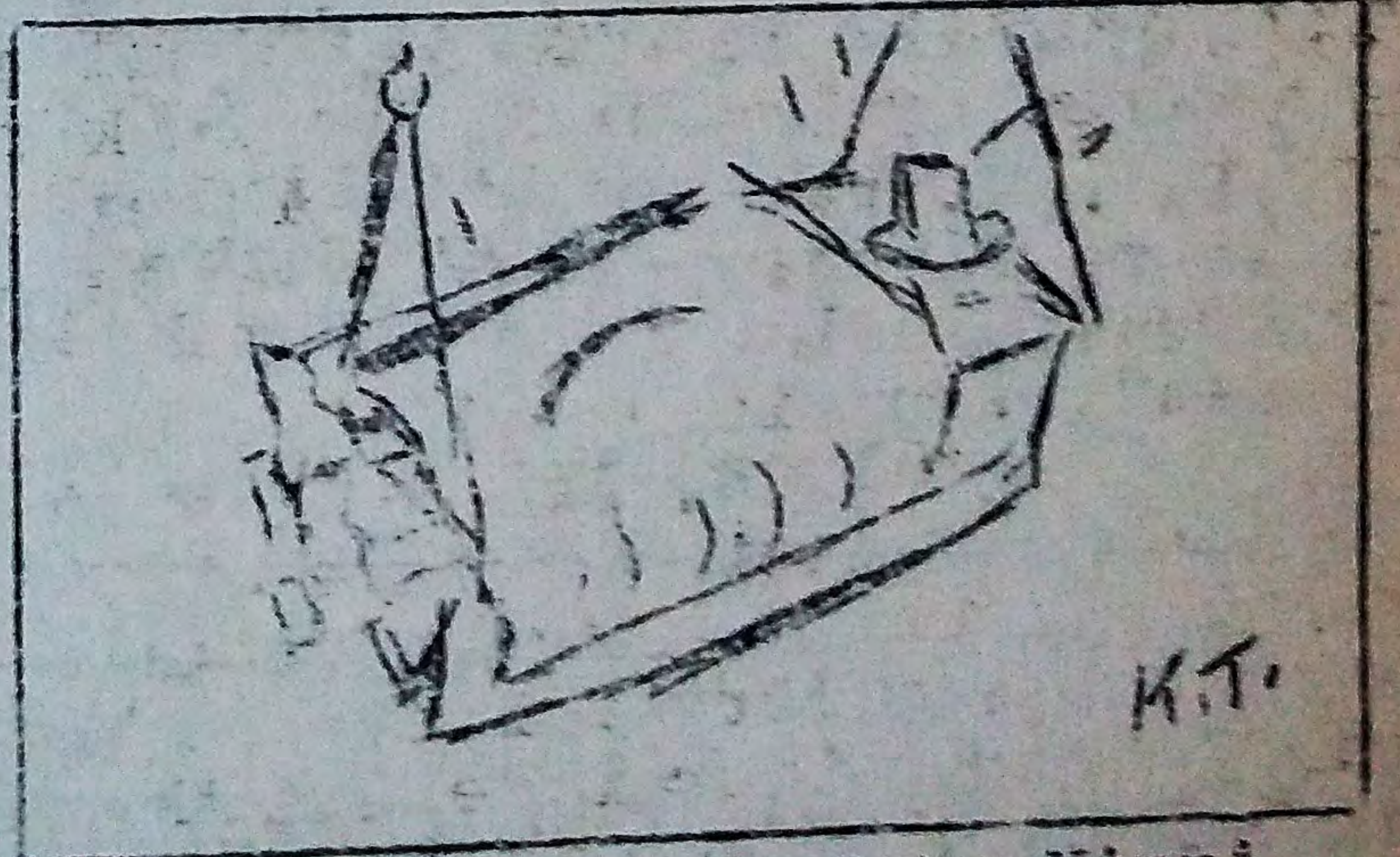
Temsilcilerimiz, isten kalacaklar, ve devamsızlıklarından dolayı, her ne kadar kanunen devamsızlık sayılmıyorsa da, işverenleri ile araları açılacaktır.

Diğer taraftan ihtilafın neticelenme müddeti, daha çok uzayacaktır.

İl hâkem kurulu kararın tatbik tarihinde, ihtilafın kuruyla intikal ettiği tarihi nazarı itibara aldyına göre, bu şekilde ihtilaf İl hâkem kuruluna daha geç intikal edeceğenden karar daha geç tatbik mevki'ine girecektir.

Biz bu tarafta bu şekilde müteahhâmlarla, gerekli müracaatlarımızın yapılması hususunu düşünürken diğer tarafta Bölge çalışma Müdürlüğünün toplulukla iş ihtilafı (Devamı ikinci say.)

Sendikalar Birliği ne alende ?

— Uyusun da büyüsün Ninni... —

İŞÇİLERE GÜNDE 190-200
KURUŞ ZAM YAPILDI

Tophane Hurma Sokak No.7 de kurulu Miller Terazi ve Baskül fabrikası hakkında açılmış bulunan toplulukla iş ihtilâfı kesin uzlaşma safhasında muvaffakiyetle neticelenmiş ve işçilere günde 130-200 kuruş arasında bir zam temin edilmiştir.

Sendika temsilcilerimiz kemal Türkler H. Avni Yürekli İsmail Örs ve Selâhattin Akıncılar bir kaç defa işverenle temas etmek mecburiyetinde kalmışlar. Ve ancak bu sayede bir anlaşma yapmak mümkün olabilmıştır.

İhtilâfın hallinde, işçilerin olduğu kadar işvereninde hüsnü niyetinde rolü olmuştur. Yapılan kesin uzlaşma anlaşmasına göre 15/Ocak/955 tarihinden itibaren işçiler

zamlarını şu şekilde almaya başlayacaklardır:

İşçinin adı ve soyadı	eski saat ücreti	zamlı saat ücreti
Ali Taşıl	1.50	1.70
Mustafa İsteler	1.00	1.20
Sensettin Uçol	1.25	1.35
Veli Yalova	1.40	1.60
İsmail Örs	1.25	1.50
İsteyan Elyan	1.40	1.60
Mesut İnan	1.60	1.80
Ohannes Simonyan	2.00	2.00
Lütfü Ağırbaş	200	2.00
Nurhan Kaytos	1.00	1.20
Selâhattin Akıncılar	1.25	1.45
Muharrem Samioğlu	90	1.10
Mustafa Samioğlu	1.25	1.50
Tahir Bozlok	75	1.00
Hayrettin Yakın	50	75
Mustafa Birdaloğlu	70	85
Necdet Akıncılar	90	1.10

AYRANI YOK İÇMEYE

(Baş yazıdan devam)

lâfları ile meşgul olan iki müfettişinden birisi kursa gitmiş ve bir müfettişin istenilen şekli tahakkuk ettiremeyeceğinden zene eski kanuni usule dönülmüştür.

Kızmasınlar ama, birdenbire insanın aklına hemen şu ata sözü geliveriyor:

(AYRANI YOK İÇMEYE?)

ATLA GİDER ARMUT SEÇMİYE....
K.T.

H E Y E T İ M İ Z

(Baş ilkte..)

Bunda da sebep şudur: İmal edilmiş halde çivinin kilosu 87 kuruştur. Buna mukabil, bu çivi ham maddesi beton demiri olarak kullanıldığı taktirde karaborsada 250 kuruşa kadar yükselmiş bulunmaktadır. Bu haddinden fazla kâr hırsı bir takım çivi fabrikası sahiplerini karaborsacılığa sevk etmiştir.

Bu durum izah edilmiş, ve ham maddenin, fabrikada işlenmiş olarak görülmesi şeklinde bir kontrol organının kurulmasının ehemmiyeti belirtilmiş ve bu kontrol organı içersinde Sendikanın da bulunması istenmiştir.

Bunun üzerine Ticaret vekilinin emri ile, Dış Ticaret Reis

muavini Fehmi Gürel, İç Ticaret İşleri Umum Md. Muavini

Izzet Duru

Sanayi Umum Müdür Muavini Enver beyler ile üç kişilik Sendika heyetimizin istirakile bir toplantı yapılmış, durum açık olarak müzakere edilmiştir.

Sanayi Umum Md. Muavini Enver bey, bu karaborsacılığın tamamen izalesi ve ham maddenin yerinde kullanıldığının kontroli bakımından, gümrükten çıkan ham maddenin doğrudan doğruya sendika emrine verilmesini ve sendika vasıtasıyla ham maddenin iş yerlerine tahsis ve tevziini ileri sürmüştü. Sendikanın işverenler üzerinde bir kontrol mekanizması durumuna girceği ve bir çok iş sahipleri tarafından itirazlara maruz kalacağı mütaleesiyle İç ticaret İşleri Umum Md. Muavini İzzet Duru tarafından uygun görülmemiş ve Sendikanın ancak bu hususta hükümetin kontrol mekanizmasına yardımcı olabileceğini bildirmiştir.

Bundan başka İzzet Duru, Eter fabrikalar aldıkları ham maddeyi yerinde kullanmamakta ısrar edeceklerse, dışardan ham madde yerine çivi olarak mamul esyada ithal edilmesi cihetine gidilerek getirilen çivilerin sendika vasıtasıyla lüzumlu yerlere dağıtılmasının daha doğru olacağını söylemesi üzerine, doğru olarak çalışmakta olan bazı fabrikaların işçilerinin de işsiz kalmasına sebep olunacağı mütalasıyla sendikaca itiraz

(Devamı 4 üncü Say)

954 Aralık ayı başında, Bakırköy M. Sıtkı Bütün Emaye Fabrikasında çalışmakta olan 137 işçiye işten çıkarma ihparı verilmiştir. Bu sebeple Sendikamız derhal hadisenin Lokavt olduğunu Çalışma Müdürlüğüne bildirmiş ve Miting yapılması için, İstanbul Sendikaları Birliğine de müracaat etmiştir. Bundan başka Sendikamız bu münasebetle bir protesto beyannamesi çıkararak, bu ve bugibi hadiselerin faili işverenler protesto edilmiştir.

Beyannamede şöyle denilmektedir:

İşçi Arkadar

Sendikalar, çalışma sahasında işçi ile işveren arasında zühur eden ihtilâf ve haksızlıkların sosyal adalete uygun şekilde halli için çalışan işçi teşekkülleridir.

Sendikacılar, sendikaların esas gayesi olan sosyal adaletin tahakkuku için çalışan Sendika idarecisi işçilerdir.

Bugün bir çok medeni ve demokratik memleketlerde Sendikalar ve Sendikacılar, bu hakiki manası ile tanınmış, gerek işverenler ve gerekse hükümetlerce muhatap olarak kabul edilmiştir. Türkiyede de sendikalar ve Sendikacılık 1947 senesinden itibaren kanunen Hükümetçe tanınmış ve bugün yedi sene gibi bir maziye sahip olmuştur. Buna rağmen memleketimizde Sendikaları ve Sendikacılar halâ bu Demokratik zihniyetle bir türlü ayak uyduramayan ve orta çağ kafası ile düşünen bir kısım işverenlerin tazyikine maruz kalmaktadır. Bunun neticesi olarak Sendika idarecileri, sudan bahanelerle iktisaden tazyik altında tutularak, kanun yolunda çalışmalarından uzaklaştırılmak istenmektedir. Bu iktisadi baskı, zaman zaman Sendika idarecilerinin işsiz kalmaları gibi facialara kadar dayanmaktadır.

Bir Çimento fabrikasından sebepsiz olarak 152 işçiyi, Yedikulede bir dokuma fabrikasında 87 işçiyi Eyüp civarında bir mensucat fabrikasında 140 işçiyi çıkarma hadiselerinden sonra, Sendika idarecisi ve işçi mümessillerini kasden işten çıkaran bir Elektrik fabrikası, Bir petrol şirketi ve bir Emaye fabrikasını, Sendikalara halâ baskı

yapmak zihniyetine birer misal olarak göstermek mümkündür.

Son zamanlarda Bakırköydeki bir emaye fabrikasından (işçi küçültme) gibi basit ve zahiri bir sebebe dayanılarak çıkarılan ve hiç tereddütsüz sefalettin kucağına bırakılan 137 işçi hadisesi ise, Sendikamızın hayatı ile yakından alakalı, ve o hercekte memleket iktisadiyatı ve sosyal düzeni ile ilgilidir. Bu aynı zamanda, yukarıda belir-

Yeni yıl münasebetiyle bazı fabrikalar işçilerine ikramiye ver-

— Bizim ikramiyeler, hepimize birer nasihat.. Sizinkiler ne?...

— Bizinki de işten atılmak.

tilen acı hakikatlere ilâve edilecek en son delildir. Bu son hadise ile işveren, 137 işçi arasında Sendikamızın Genel Başkanı ile Genel Sekreterini, Bakırköy Şubesi Başkanı, Başkan Vekili ve altı idare heyeti üyesini Denetim Kurulu ve Haysiyet dairesini üyelerini, iş yeri sendika temsilcilerini işten çıkarmış ve maksadını açıkça göstermiştir.

Bu netice, 137 memleket çocuğunu, sırf Sendikalar kanununun getirdiği yeni anlayışa tahammül edemiyerek ve işçinin memleketin iktisadi hayatında, Sendikaların ise sosyal alanda ifa ettiği rolü kabule yanaşmıyarak, dilediği gibi emir verip çalıştırma hirsından ileri gelmiştir.

137 memleket evlâdının geçim şartlarını bir anda altüst etmek suretile, memleket iktisadiyatının ve memleketin sosyal düzenini sarsacak bir zihniyeti (Devamı 4 ncü say.)

Arı gibi çalışan şubemiz.

Kendilerini ziyaret edeceğimizden haberi olmayan Halicioğlu şubesinin kapısından içeri girdiğim zaman hayretten dona kaldım, ne yalan sögleyeyim bir tek kelime ile, arı gibi çalışan şube, daha oturuma geçmemişler, fakat işleri bitecek gibi değilki, başkanından en son idare heyeti üyesine kadar, herkes ayrı ayrı bir iş yapmakta, seçmesini bilen bir topluluğun kendileri için kim çalışır diye düşünüp seçilen insanlar, işde böyle örnek olacak şekilde çalışır ve faydalı olur. Bu şubenin kurucularından şahsen tanıdığım kimselerden bahsetmeden geçmiyeceğim. Çünkü, bu günün çalışmasını onlardan örnek olarak alan ve onları geçmeye azmederek çalışan arkadaşlar, hakikaten birer değer taşımaktadır. Geçen devrede kurucuları Cafer Değirmenci, Cabir Metilli, Nafi Metilli, Ekrem Eraslan bu arkadaşların çalışma ve gayretleri sayesinde, bu günkü durum yaratılmış ve kolay olmayan bir mesai sarfile elde edilmiştir. Bu seçimde seçildikleri halde vazifeleri dolayısıyla ayrılan arkadaşların yerine, başarılı bir kongrenin seçtiği arkadaşlar şunlardır. Başkan Sabahattin Hoşgör, Başkan vekili Sadık Kiranta, Sekreter Nafi Metilli, Muhasebe Ekrem Eraslan, Veznedar Rıstü Ok, Üye Süleyman Bayraktar, Zühtü Güler, Ömer karatepe, Hasan Fakabasmaz, Sabit Kalkan, Hamdi Gökçür, idare heyeti yukarıda da söylediğim gibi bir çalışma gayreti sarfederek arkadaşlarına ve bu cemiyetten haklarının aranmasını bekleyen arkadaşlara, Eller-

H E Y E T İ M İ Z

(İkinci Say. Devam)

edilmiş İktisadi ve sınaî tesisat ve işletme T.A.Ş nin Ayvansaray tel ve çivi fabrikası iyi ve doğru çalışan iş yerlerine misal olarak gösterilmiştir.

Son duruma göre, Sendika hükümetin kontrol organı ile bu hususta yardımcı olarak çalışacaktır. K.T.

inden geldiği kadar faydalı olmaya çalışmaktadırlar. Bu çalışmaların semereside kendini göstermeye başlamıştır. Sekreter Nafi Metilli, masası üzerinde yığılmış bulunan giriş kayıtları arasında kaybolmuş başına toplanmış işçi arkadaşların müracaat ve şikâyetlerini dinlemekle meşgul. Şube Başkanı Sabahattin Hoşgör. Çalışmalarının nasıl olduğu hakkında sorduğum suale (Gayemiz yalnız üye arkadaşların verdikleri reyin adı mı olduğumuzu isbat etmektir. Ve yine elimizden geldiği kadar kendilerine faydalı olmaktan başka bir düşüncemiz yoktur) diye cevap vermiştir.

Arkadaşlar için isabetli kararlar almalarını temenni ederek, ellerini sıktım ve ayrıldım. K.N.

NUSH İLE USLANMIYANLAR

(3 ncü Say . den DE temsilcisi kim olursa olsun, sorumlu tutulmalıdır. Kanunun açık bıraktığı kapıları zorlayan bu işveren, kanunen mahkum olmazsa da, amme vicdanının kendisini suçlu bulduğunu unutmamalı ve vicdan azabı çekmelidir.

137 Memleket işçisinin hak ve menfaatlerini, kendi geri düşüncesi karşısında hiçe sayan bir kimse, artık, hareketinin cevapsız kalacağını sanmamalıdır.

Bizler, birer işçi olarak, bu nevi hareketlerde bulunan şahısları, kanunun pençesine verebilmek için, kanunlarda tadilat istiyoruz. Zira inanıyoruz ki:

NUSH İLE USLANMIYANI ETMELİ
TEKDİR,

TEKDİR İLE USLANMIYANIN HAKKI
KÖTEKTİR..

Biz adaletin tecellisini, tekdİR ile uslanmıyanlar için yeter bir teminat telakki ediyoruz.

Bizler, İstanbul Demir Ve Madeni eşya işçileri Sendikası olarak, 137 işçiyi sırf kendi şahsi hirs ve menfaatleri uğruna, sefaletin kucağına atmakta bir an te reddüt etmiyenlerin kötü hareketini protesto ediyoruz.

(devamı 5 inci sayfada)

Geçen yazılarımda da söylediğim gibi maalesef bizler durumu kendi lehimize çevirebilmek için değil de hani kendi kendimizin adımlarını şaşırtabilmek için elimizden geleni yapmaya uğraşmış gibi davranarak bizim için çalışanları da şaşırtmış olamaktayız. elimizi yüzümüze koyup şöyle bir an düşünelim, muhakkakki düşüncelerimiz tamamen değişecek ve diyeceğizki memleket iktisadiyatının işçinin sosyal sahada ilerlemesi ve geçine bilir bir duruma gelmesi için memleket kanunlarının gösterdiği kolaylıklardan istifade ederek sendikacılık kuvvetinin bu gün değilse bile yarın için muhakkak faydalı ve kararlı duruma gelecektir.

Halıcı oğlu şubemizin açılış töreninde çok değerli hatipler konuştu, bu arada misafirler arasında bulunan gece postası gazetesi işçi yazarı değerli Kemal Sülker, sendika ve sendikacılıktan bahsederken misal olarak İngiltere Kralı (Edvartla bahçıvanı arasında geçen şükisa fakat mânâ ve kudreti çok büyük olan muhavereyi anlattı:

Kral sarayın bahçesinde gezerken bahçenin bir köşesinde bahçıvanın yapmış olduğu bir yerin şeklini görür çok beğenir, aynı güzelliğin bir eşini daha yaptırıp, Akşam Kraliçeye bir süppiz hazırlamak arzu eder. bahçıvana derki, (şu köşeyide aynı şekle koy) bahçıvan kolunda bulunan saata bakar, Krala lâzım olan hürmeti gösterdikten sonra, (majeste.. vakit kalmadı, burası bitmez fakat siz beni çalışmaya mecbur ederseniz memleket kanunlarıyla mücehhez sendikama (devamı 6 ncı sayfada)

N U S H İ L E

(4 üncü Say Devam)

Yazık o insanlarki basiretleri bağı, vicdanları dilsiz nefislerine düşkünlükleri sınırsızdır. Zira bu günler, bugünde, yarın da mazlumların ahi ile kançılanır, her lokmaları boğazlarında düğümlenir ve selâm yerine lânet nidası duyarlar.

SOR-ÖĞREN sütunumuz bir çok hususlarda üyelerimize faydalı olmaktadır. Bu maksatla gelen suallere cevap vermekte devam ediyoruz. Bu sütundan bir şey sormak isteyen arkadaşla, ya mektupla Haber Bülteni Sor Öğren sütununa sormalılar veya fabrikalarındaki Sendika temsilcileri vasıtasıyla sormalılardır.

Halit Bora

(Feriköy Oto Makas Fb.)

Sual- 50 lira alan bir işçi ile 250 lira alan bir işçinin ihtiyarlık maaşları bir olur mu?

Cevap -Bir olmayacağını sen de biliyorsun, ama soruyorsun. Yalnız bu hususta biraz haklısın galiba. Çünkü hesap netice sinde 400 liradan az yıllık ihtiyarlık aylığı çıkarsa bunlar 400 liraya iblağ edilir. Yani ihtiyarlık yıllığı en az 400 liradır. Ve ihtiyarlık sigortası kanunu yürürlüğe gireli henüz çok olmadığı için şimdiye kadar tekaüt olanlar 400 liradan fazla ihtiyarlık yıllığına hak kazanamamışlardır. Bundan sonra belli olacaktır. (Daha fazla malumat için sendikaya müracaat et.)

Metin Bitirimman-

Sual- İşyerinden ayrılan bir işçi başka sigortalı bir işe girmediği takdirde, ne zama na kadar, sigortaca muayeneden istifade edebilir?

Cevap- Ayrıldığı işyerinden vizite kağıdı almak suretiyle 6 ay. Yalnız, son zamanlarda bu müddetin 9 aya çıkarıldığı kanaatindeyiz. Sigorta yalnız muayene ve tedavi eder. Ödenek vermez. İşverenler vizite kağıdı vermiye mecburdurlar.

Cabir Metilli

(Şakir Zümre Madeni Eşya)

Sual- Maliye müfettişleri kaçak çalışan işyerlerini kontrol etmezler mi?

Cevap- Müfettişler münecim değiller ya.. İhbar etmek lazımdır. (Devamı 6 ncı sayfada)

SENDİKALI

OLALIM

(5 inci Say. Devam)

Sizi (şikâyet ederim)der. Bu muhavere üzerine kiral bahçıvana birşey sögleden çekilip gider.

Sorarım, siz değerli üye ve okuyucularıma: kirala sendikası vasıtasile, memleketinin kanununu hatırlatan bu bahçıvan, tek başınada aynı şeyi yapabilir mi idi muhakkaki hayır. Bu birden bire olur mu? yine hayır, değil mi çalışmak ve inarak bir araya galmek lâzım, bizde sendikası için koşan arkadaşları ve onların çalışmaları şu kelime ile köstenmektedir (Sendika ne yaptı?) lüzum yok bu kelimeye, sende, diğer arkadaşların gibi koş, didin, yapılanları gör, yapılamıyanların da neden yapılmadığını ara bul onlarında yapılabilmesi için çirpin, ögüle elini havaya kaldırıp (adam sende) dersin ne sendikayı tanıyan olur, nede sendikanın sana bir faydası. bazı arkadaşlarda başı dara düşmedikten sonra sendikayı arayıp sormaz, ne zaman sıkışır o zaman aranır durur (gelecek sayıda olmuş bir hikâye)

K.N.

S O R

Ö R E N

(5 inci say. Devam)

Abidin İlter

(Ayvansaray civata Fb.)

Sual - Ölen sigortalı işçilerin aileleri sigortadan ne gibi yardım görürler?

Cevap- Sigortadan ve sendikadan elliger lira ölüm yardımı alırlar. Bundan başka sigortalıya, maaş veya toptan ödemek gibi, verilmesi icap edenin birer kısımları verilir. (Bu hususta sendikadan şifai olarak izahat alınmalıdır.)

Fikret Ciddi

(Ayvansaray civata Fb.)

Sual- Askere gidenler iş yerinden ne gibi hak talep ederler?

Cevap- Üç seneden fazla çalışmış olmak şartile, yılda 15 gün hesabı ile tazminat alırlar? Askerden dönünce tercihan tekrar işe alınırlar. Muvazzaf ve ihtiyatlar için daha başka hususlar vardır. (Sendikaya mü-

M I S T I K İ N Y I L B A Ş I
H E D İ Y E L E R İ

Merhaba Mistik, nasılsın?

Sorma, iyi değilim..

Hayrola ne var, rahatsız mısın???

Şükür Allaha, Hasta filân değilim ya... Yalnız ...

Yalnız ne oldu?

Şu bizim tanınmış sendikacı arkadaşlara birer yılbaşı hediyesi hazırlamıştım, vaktini geçirdim veremedim ona üzülüyorum.

Bunda üzülecek ne var şimdi verirsin.

Olmaz onun kıymeti o zamandı.. Mamafih, Bak sana okuyayım.. Ama sakın kimseye sögleme ...

Bahir Ersoya, Pembe camlı tahta bir gözlük.
Celal Beyaza, Uçak Biletleri..

Cabir Metilliye, Çarkı büyük Kaptan..

İsmail İnan'a, Cemiyetçilik politikası.

Mehmet İnanlıya, Baş Artistlik madalyası..

Yusuf Sidala, Yivi seti bozulmamış, az kullanılmış bir çakar almaz..

Ziya Hepbir'e, tahta kanyon..

Süreyya Birol'a, türkçe den Fransızcaya bir kamus..

Seyfi Demirsoy'a, şirinlik muskası..

Zühtü Tetey'e, bir şişe üzüm suyu..

Mistik anlamadım, bu ne için?..

Şifayap olsun diye..

Yunus Yakar'a, prenslik beraati

Ruhi Yümlü'ye, fasulyeci kız..

H. Avni Yürekli'ye, bol bol çifte kuvvet, mobilgas..

M. Sitki Bütün'e, boğaz tokluğuna işçi..

Şakir Zümre'ye, bir teracaat. (devamı 8 nci Say.)

Sevki Yeşilboyalı

(Ayvansaray civata Fb.)

Sual- İzmirde de Demir ve madeni eşya işçileri sendikası varmı?

Cevap- Bögle bir sendika sesini henüz bizde duymadık.

İHTİLAFSIZ YÜZDE 10-15 NİS
BETİNDE ZAM YAPILDI

İşçiler Çok Memnun

Kurtuluşta kurulu korozo Düşme fabrikasında Sendikaca çıkarılmış bulunan son toplulukla iş ihtilafının karar tatbiki üzerinden 6 ay geçmiş bulunmakta idi. Bu sebeple işçilerin zam için, işyerinde Sendika temsilcimize müracaatları üzerine, temsilcimiz Servet Dönmez usulen evvelâ durumu hususi olarak işverene bildirmiştir. Bunun üzerine işçilerine ve sendikamıza karşı büyük bir hüsnüniyet beslemekte olan işveren, talebi gayet makul karşılanmış ve derhal sendika temsilcimiz Servet Dönmez, ve diyer işçi mümessillerinin iştirakile bir toplantı yapılarak, işçileri memnun eden bir anlaşmaya varılmıştır. 10/1/955 tarihinden itibaren tatbik mevkiine girmiş bulunan anlaşma kararına göre 600 kuruştan az yöçmiye alan işçilere %15 600 kuruştan fazla yöçmiye alan işçilere %10 nisbetinde zam yapılmıştır.

FERİKÖY OTO MAKAS FABRİKASI
İŞÇİLERİ % 75 ZAM İSTEDİLER

Feriköy İhsan Gökçay Oto Makas Fabrikası işçilerinin müracaatı üzerine, adı geçen işyeri ile, işçi ücretlerine % 75 nisbetinde zam yapılması için, bir toplulukla iş ihtilafı çıkarılmıştır.

Hayat Pahalılığının, günden güne yükselmesi karşısında işçilerin, almakta oldukları ücretle geçinemediklerini nazarı itibara alan Sendikamız, işçilerin taleplerini haklı bulmuştur. İşyerinin ağır bir işyeri olması sebebiyle işçilerin, bir gün önce kaybolan enerjiyi ertesi gün için tekrar kazanabilmesi, ve maksadıyla iyi bir gıdaya ve bunun için de fazla ücrete ihtiyaçları vardır. İşyerinde Çocuk zammı, pahalılık zammı, kıdem zammı, yemek, işçileri işyerine getirip götürme ve lojman usulü gibi sosyal yardımların da mevcut olmadığını

dikkate alan sendikamız, buna göre müdafaasını hazırlamaktadır.

İhtilaf il hakem Kuruluna aksetmiş bulunmaktadır.

ÇAKMAK FABRİKASI İHTİLAFI

% 60 Zam İSTENİYOR

Süleymaniye Doğu Madeni Eşya endüstri (Çakmak) Fabrikası işçileri sendikamıza müracaatla ücretlerine % 60 nisbetinde zam yapılmasını istemişlerdir.

İşçiler, dilekçelerinde, hayat pahalılığının günden güne yükselmesi karşısında geçinemediklerinden bahsetmektedirler.

Sendikamız durumu tetkik etmektedir. Bu hususta gerektiği takdirde işyeri ile bir toplulukla iş ihtilafı açılacaktır.

HALİL SEZER KARYOLA FABRİKASI
İŞÇİLERİ % 55 ZAM İSTEDİLER

Sirkeci'de kurulu Halil Sezer Madeni Eşya ve Karyola fabrikası işçileri bir dilekçe ile Sendikamıza müracaat ederek ücretlerine % 55 nisbetinde zam yapılmasını istemişlerdir.

Durumu tetkik eden sendikamız işçilerin talebini haklı bulmuş ve bu hususta adı geçen işyeri ile bir toplulukla iş ihtilafı çıkarmıştır.

İhtilaf uzlaşma ve kesin uzlaşma safhalarından sonra il Hakem kuruluna aksetmiş bulunmaktadır.

İşveren ihtilafı sekteye uğratmak maksadı ile işçilere, yılbaşında % 10 nisbetinde zam yapmıştır. Sendikamızın mütalmasına göre ise, 1953 senesi ile 1954 senesi arasında hayat pahalılığında tesbit edilmiş miktarlara göre, % 15 bir artış olmuştur. Halbuki bundan başka işçilerin kıdem zamlarında olması icabetmektedir.

KIBRISTAKİ İŞÇİ KARDEŞLERİ
RİMİZİN BAYRAK
VE ATATÜRKÜN PORTRESİNİ
Gönderiyoruz

Bilindiği gibi geçen ay içerisinde Sendikalar Birliği adına bir işçi heyeti Kıbrıs'taki işçi kardeşlerimize ziyarete gitmişler, ve hazırlanmış bulunan hususi bayrağı hediye etmişlerdi. Bu sefer Kıbrıs'taki işçi kardeşlerimiz, orada Türk Bayrağı ve Atatürk'ün resmi bulunmadığından, bizden mümkün olduğu miktarda Türk Bayrağı ve Atatürk'ün portresini istemişlerdir. Sendikamıza da bu sebeple Kıbrıs'taki Türk işçi kardeşlerimize bayrak ve Atatürk'ün portresi gönderilmesine karar verilmiştir.

Bu hususta sendika temsilcilerimize birer yazı yazılarak davet edilecekler, ve kendilerinden bu hususta gerekli malumatla birlikte işyerlerinin deki işçi arkadaşlardan bu maksatla bayrak, portre veya para teberrüsü toplanması istenecektir. Her ne kadar sendika büncesinden bunun temini mümkün ise de, bu milli vazifeye bütün işçi arkadaşların, gönülden iştirakleri arzu edilmektedir.

MİSTKİN HEDİYESLER

(6 nci say. dan devam)

levizyon..

Kazım Narmanlı'ya bol bol sendikalı olacaklar..

Aziz Kezler'e, devamlı süren sendikacılık aşkı..

İlhani Coşkun'deniz'e, üç x günde gelip gitmeyen yardımcı arkadaşlar..

Orhan Tuna'ya bir basın kartı..

Nuri Beşer'e, şehir meclisi azalığı..

Abdülkadir Özyılmaz'a, hiç ihtilaf çıkarmıyan işçiler..

İhsan Gökçay'a, bir fincan kara kahve..

Sabri Tıg'lı'ya, koleksiyon..

Ekmel Ombulak'a, asalet sandalyası..

Nafi Metilliye, ara sıra pas..

Hayri Pozamà, işçilik hakkında yazılar yazabilmesi için bol bol vakit..

Selahaddin Yayım'a, sirkeci garında randevu..

Avni Erakalın'a, münasip

bu münasebetle henüz gerekli yazımızı almadan, sendikamızın kararından muttali olan Süleymaniye Çakmak fabrikasındaki üye arkadaşlarımız arasında derhal 50. lira para toplayarak, 100 X 150 ebadında 3, ve 75 X 50 ebadında 1 adet olmak üzere 4 adet bayrak alarak sendikamıza, Kıbrıs'a gönderilmek üzere getirip teslim etmişlerdir.

Teberrüde bulunanlar şunlardır: Fb. muhasebesi 975 Krs., Osman Ertürk 500 kuruş, Bülent Gezen 250 kuruş, Fuat Boylu, Yılmaz Türel, Ruşen Güleriyüz, Sait Ayaz, Ahmet Akalın, Nurettin Demirezer, Mustafa Turan, İlhan Tezman 100'er kuruş, Ziya Özcan 75 Krs., Salih Yıldırım, İsmail Ünal, Mehmet Öztürk, Necati Keklik, Durmuş Ömerbaş, Memduh Karahan, Orhan Usman, Mehmet Küçük, Kadri Binçöl, İsmet Kaya, Hümtaz Toktaş, Mehmet Karaman, Şükrü Mahyacılar, Muhittin Birkan, Sait Seçkin, Şükrü Meçitalan, Şevki Meçitalan, Tefrik Ataserver, Hüseyin Dinç, Recep Kayıkçı, Mahmut Eker, İsmail Üresim, Selahaddin Erim, Hüseyin Top, Yusuf Çakır, Sadeddin Sarı, Mahmut Güven, Mehmet İnce, Ali Baysal, Arif Çokkan, Sami Sütü Temiz, Fikri Birinci, Aziz Yılmaz, Mehmet Tamer, Naci Sütütemiz, Orhan Tepe, Yahya Beyler, Hüseyin Kaya, Muhittin Çakır, Metin Özkeskin, Nusret Erer, Gazi Korkmaz, Necdet Demirel, Orhan Çokrezer, İsmail Sütütemiz, Mehmet Öztürk, Cemal Toktaş, Yaşar Özkan 50'er kuruş vermişlerdir. Kendilerine teşekkür ederiz.

bir soyadı..

Kemal Sülker'e, bekarlık muskası..

Rasit Özkepçe'ye, işçisiz boş tezgahlar..

Ali Birdal'a bol bol selam..

Kemal Türkler'e, Unutulmuş bir paket sigara..